

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és tapintató:
STRAUSZ SÁNDOR.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre K 12—
Fél évre 6—
Negyed évre 3—
Egyes szám ára 30 fillér.

Hirdetéseket juttatva csak a szerkesztőségnek.

NYITNÍR PÓTLÓRA 50 SZÉK.

Mi történik az orosz fronton?

Kezdenek az orosz forradalom tervének számítási hibái mutatkozni. Az új Oroszország lassanként széjjelmálik régi alkotásaira. A laza kötélen, mely a forradalmat az antántal összefűzi, észre lehet ugyan venni, hogy Miljukov és Rodzianko kapaszkodnak belé, de a szocialista vezeték ollóval állanak mellette, hogy mielőbb széjjelválgják.

Az orosz forradalmi dráma előterében egészen világosan vehető ki két csoport: egyrészt Miljukov és Rodzianko, másrészt Kerenszki és Cseidze. Dán jelentések szerint e két tábor közt megszokadt már minden összeköttetés. Miljukov és Rodzianko, kik megkísérelték a munkásokat lerázni magukról, most egész erejükkel azon vannak, hogy önmagukat mentésük meg a lerázás veszélyétől. Ez a helyzet képe, amelyből következtetni lehet az Oroszországban a legutóbbi napokon lejáratott eseményekre. Ezekből kitétnünk az a régi igazság, hogy amint a jó és a rossz közel esnek egymáshoz, amint fehér ellentéte feketének és fény és árny, tűz és füst oly dolgok, melyek együttesen lépnek fel, úgy forradalom és ellenforradalom is egymáshoz tartoznak. A kettő közötti különbség ezáltal nem annyira a programok különféleségében, mint inkább a külföldi fegyvertársak iránti érzelem ellentétségében rejlik.

Miljukov és Rodzianko fentartás nélkül vették át a háború örökségét, Kerenszki és Cseidze ellenben a béketárgyalások szonnali

megindítását és a népre gyakorolt elviselhetetlen nyomás megszüntetését követelik. Az antánt remélik, hogy pénzes zacskójával szolgásgába csalogathatja a munkáspártot, de ebben a pillanatban a pénznek nem jut döntő szerep.

Az orosz köztársaság legnagyobb bizonytalanságát az okozza, hogy a hadsereg hangulatáról megbízható értesülés nincsen. Kétségtelen, hogy a forradalom átcsapott a hadseregre. Kétségtelen, hogy hatást fog gyakorolni a cár katonáira. A főváros és környékének ezreidei forradalmárok. Vajjon Miljukov és Rodzianko vagy Kerenszki és Cseidze pártján vannak-e, azt ma még nem lehet tudni és a frontról sem jött még oly esemény híre, melyből az ott uralkodó hangulatra lehetne következtetni.

Az első órákban sokat emlegették Nikolajevics nagyherceget. Bármi kómikus is: a hadsereg egy része még mindig kedveli őt és az arisztokrácia meg a papság még ma is hozzá vonzódik és szívesen kísérelteznének Nikolajevics Nikolaj cárral, aki az antánt rokonszenvét is bírja. Maga a nagyherceg is reménykedik, hogy újból felszínre kerül. A fronton még jó neve van.

S az orosz front csökönyösen hallgat. Nem mozdul, nem harcol. Várakozik, noha biztosan értesült Miljukov és Rodzianko parancsáról, hogy tovább harcoljon. Ruszkij tábornok, akiről eredetileg az a hír terjedt el, hogy elfogták, állítólag épp ellenkezőleg a kormány küldöttjeit vette fogságba. Ez arculcsapása az orosz konventnek, mely mindenre inkább készült el, mint ellentárlásra a hadseregnél.

A dicsőítés, sokat magasztalt offenzíva megindítását várják. Anglia dirigál és a hangverseny kezdetét veheti. De a fronton némaság és homály uralkodik. A hadsereg fontolgat és a hadsereg, amely fontolgat, kés, amelyik nem vág.

A hadsereg ingadozásának főoka valószínűleg az, hogy az események terjedelméről és természetéről tájékozva még nincsen. Mindenféle hír kering a lövészárkokban. Ott, ahol parasztcsoportok vannak, a pétervári konvent hazugságokkal próbálkozott. A cár öngyilkos lett volna, miután a trónt alá hagyta. Ilyen és hasonló hazugságokkal áltatják az orosz katonákat. De az igazságot tartósan véka alá rejtetni nem lehet.

Tétovázva vesztegeinek az orosz ezredek lövészárkaiban. Hová fogják őket vezetni? Az ellenség ellen? Vagy Pétervár ellen?

A tavasz.

Írta: B. M.

Lassan lassan bontogatja szárnyát az idei tavasz. Egyelőre még néha meg-megrázza ezüstös szakálát Télapó; de itt-ott már már ki-kidugja derűs kévéjét a csábító napsugár, hogy ő is mutatkozzék s végleg el ne felejtjük, hogy a sord tél haldoklása után, a jóleső, üdítő tavasz szokott következni.

Oh! tavasz, tavasz, te sokat mondó, kedves szép kikelet! Mennyi sok édes remény fűződik nevedhez! Mennyi sok sóhaj repül hozzád! Ezernyi hálaíma száll az Égbe sok szegény ember ajkáról, kik az

A rokkant.

— Allegoria. —

Írta: Zombory Gyula.

(Dialog.)

Személyek:

A nemzet génusza.

A rokkant hadfi.

(A Génusz: ifjú női alak, fehérbe öltözött, vállára akasztva egy virágkoszorú, dúsan lecsüngő nemzeti szalaggal. A Rokkal: fehér kendővel átkötött homlokú, katonadományban és sapkában. Egyik karja elrejtve; dolmányának egyik ujjá fűzsen csúg alá; ép hóna alatt mankó.)

Prolog.

A GÉNIUSZ (Egyedül)

Ha majd a béke helyreáll
S caend lesz már a Kárpátokon
S fő fog fakadni s vadvirág
A messze hagyott sírokon
S itthon lesz már mind, a ki él,
Mesékben telik est s a dél.

Sutba ül a csonka hadfi,
A hallgatók körökörül.
Aki hozzá közelebb fér,
Az leg, ki legjobban örül —
Ott leg a vágy, apraja,
A falu kicsinye, nagyja.

S szól a mese: (változtatott hangon)

— — — — — A sok ágyú
Dörgött s jött bögva a golyó,
Oly nagy, hogyha vízbe csapott,
Kilődült tőle a folyó —
Jött a granát!... jött a bomba!
A sorokat ritkította.

A gépfegyverből úgy repült
A golyózápor, mint a raj,
Száz halott minden lövésre,
Még csak azt sem mondhatta: »sjj!«
A másik szár karja, lába
Maradt ott egy ily csatába.

Ember, ló egymáson fekvé
Mint a kéve kúnn a mesőn —
Vérborítva ott heverték...
Fenn pediglen a fatetőn
Hollók, varjak tükét, várva
A bőséges lakomára.

S így tovább — — — — —
— — — — — A csonka hadfi

Festi a sok írtózatot,
A hallgatók némán hallják,
Egy sem sem marad száraz ott...
Mindenki strát valakit,
Akit hévvel szerettek itt.

A lezajlott viharoktól
Nyomorék lesz a fél basa.
Élünk tovább, de az a lét

Olyan sivár lesz, oly laza.

Síratás... örök temetés...
Fájó panasz... emlékezés...

Tavasz, nyár, ősz sorba jönnek...
A rózsabimbó csattanik...
Alma is mosolyg a fáról
S ha jön a tél, majd havasik...
Minden úgy lesz, ahogy régen,
Nap, hold is ott lesz az égen.

Csak a szívek világa változik.
Vígasság itt nem lesz soha!...
Ágyuk azava magával vitte
Gyászba borult lesz a Haza...
Oh, szomorú béke lesz az,
Mint egy virágtalan tavasz...

Azokban letünk majd vígaszt,
Kiket sorsa visszahozott,
Kik a honért s értünk küzdve
Éna s csonkává lettek ott — —
Őket szeretve — feledünk
S megnyugszik jótékony szívünk.

(Itt a Génusz fére vonul.) Kis szünet után belép a:

ROKKANT.

(Megáll, bágyadtan körölné, lassan, sóhajva hadfi.)

... Itthon vagyok...
All még kis templomunk
Fehér tornya, most is Égre mutat,

idei zord tél után, a kegyetlen hideg és a meleg szoba nélkülösége által elcsigázott, megdermedt tagjaikat végre a tavaszi napsugárban melengethetik.

A vidám gyermekesereg is, ki kénytelen volt eddig a szobába szorulni, ujjongva, boldog örömmel vonul ki a szabadba élvezni a tavasz gyönyöreit. Vig kacaj, pajzán jókedvvel szökdelnek, röpöködnék, mint kis lepkek ide s tova, arcukat rózsásra festi az üdítő tavasszú levegő, enyhe napsugár.

Most valóban csak a gond nélkül ártatlan gyermekek tudnak igazán örülni a tavassznak. Kiknek élete még oly boldog, gyanútlan rózsaszínben uszó; kik még nem jártak végig az élet iskoláját; kik nem ismernek gondot, életküzdelmét, bánatot, csalódást, szenvedést; kiknek ártatlan szívén, lelkén még nem hagyott nyomokat az élet.

Oh! boldog gyermekor! Ti kacagó vidám gyermekek, nem is tudjátok, hogy ti vagytok a legboldogabbak még a világon! A földmives is kisélet tavasszal a mezőre, leveti a téli gunyát, megfogva az eke szarvát, szorgalmasan szánt, vet, a pacsirták vig zenéje mellett.

Oh! mily szép is a valódi kedves tavasz, a természet újraébredése! Szívekben szerelmet fakaszt, megbűvöli, elkápráztatja, édes boldog mámorba ejti az emberi szívet-lelket. Balszamos virágillat, csicsérgő madárdal szól a légben. Erdő, mező kizöldül. Minden újra éled. Napsugárban fürdik a természet, ölelkezve egymással. Forró csókjaik felolvasszják a jég- és hólepte tájakat. Elfelejtetik velünk a borús zord tél keserveit. A természetet új ruhát, új alakot ölt.

Igen, így volt ez régen!
Ámde Istenem! hol van most, hol kérik ily sokat az örömet vigaszt hozó, régi, valódi szép tavasz, kikelet, melynek úgy tudunk örülni, melyet oly nehezen várunk, mely oly sok örömet boldogságot fakasztott a szívekben?

Nem, nem derül fel most az emberek arca oly boldogan a tavasz láttára, mint azelőtt. Nem tudunk mi most, mint a gyermek, oly igazi örömmel örülni neki.

Fájdalom, nincs az emberiségnek, nem

lehet már 3 éve oly igazi régi örömteljes kikelete, bár néha, néha mutatkozik egy kis napsugár éltünk egén most is; de az oly halvány s gyenge, hogy nem bírja szívünk s lelkünkrol leolvasztani azt a nagy súlyos jég- és hóréteget, melyet a bánat, fájdalom e nehéz idők zord tele fagyasztott oda.

Nem, nem lesz nekünk addig soha többé oly szép igazi tavaszunk s nem tudunk neki teljes szívből, a régi örömmel örülni addig, míg a madár dalát, kasza pengését vad, gyilkos ágyudőrej harsogja túl s némítja el. Nem tudunk addig a virágfakadás nyilásainak sem igazán örülni, míg azt a virágot milliók vére és könnyei öntözik.

Hiába a napsugár, madárdal, virágillat. Minden, minden, ha nem lehet szívből azt élvezni: ha az csak csalóka fény, mely újra beborítja életünk egét, amely azonban csak akkor fog újra kiderülni igazán, ha végre megszűnik ez a mindenki által unott ádáz vérontó harc, ha elmúl a gyilkos ágyuk zaja s nem áztatja többé ártatlan vér a földet.

Igen, ha végre leszál a várva várt béke anyaga szép Magyar hazánkra, hogy vigaszt, örömet, egy szebb, jobb jövőt hozzon a megkínzott, sokat szenvedett emberi szívekre: akkor tán újra tudunk örülni a meleg napsugárnak, a kedves szép tavasz kikeletnek.

És ezt a boldog tavaszt várjuk szüntelenül, lázas vigalommal s szeretnénk érte mielőbb hozsannát zengni mindnyájan az Ég urának!

Adakosszunk az elesett hősök özvegyei és árvaí javára!

Hadsegélyező Hivatal Ispánktára, Képviseletkés.

K Ü L Ö N F E L É K .

Hozzád . . .

*Fog fakadni még egy Tavasz!
Fog még nyilani a virág!
Bő könyvekben keseregve
Mondass Te még értelm imát.*

*Csendes alkony lass egy este
Némasságra megdöbenté,
Mikor Te kötségszöveve
Könnyel áztatod a kandód.*

*S pannaszod a némmaságban
Fagyos hangot ad majd vissza
S a sommiásig, aminke stressz —
Az is lelked vértet issza.*

*És amikor összetörve
A föld ölné vágnál lenni,
Megjelenik az a régi,
Kinek lelke már menyégi.*

*És Te balga! ekkor látod
S felakogasz, mert csak most érzed
Epekedés és a bánat
Létörte őt egész érted.*

*S itt a Tavasz! Virága más.
Nyilásában mindjárt hervad.
Egy kicsiny tomető árka
Egy vergődő szálnék helyt ad.*

Unger Vilmos.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXXIV-ik évfolyam II-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelttel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjen. Tisztelettel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

Egész évre	K 12—
Fél évre	• 6—
Negyed évre	• 3—
Egyes szám ára 30 fillér.	

— **Kinevezés.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter Laux János X. díjosztálybeli állatorvost a IX. fizetési osztályba m. kir. állatorvossá nevezte ki.

— **Alispáni pályázat.** A megüresedett vármegyei alispáni állásra 6400 K alapfizetéssel s szabadlakás élvezetével a pályázatot kiírták. A pályázat határideje április 8-án jár le.

— **Árviz.** A nagyfokú esőzés, mely a tavasz kezdetét komorrá tette, egyéb kellemtelenséget is okozott. A háromnapos 72 cmeteres csapadék a Ternava patak ágait

Mintha csak mondaná:
Onnan fakad a jó
S aki hiszi, e hitben boldogul.
(Szűnet.)

Ám az utca néma és hangtalan,
Mikéntlen a házak sorjába, mind;
Mintha élő nem is lenne már,
Aki fogadja a rokkant vitézt itt.

GÉNIUSZ

(előlép, szembe a Rokkanttal.)

Nincsen okod keseregni vitéz,
Im' én fogadlak a nemzet Géniusza
S béke jelölül nyujtom át neked
E virágkoszorut, vedd szívvel töleml el.

(Rátessi a mankóra.)

ROKKANT.

Virág? . . . Nekem? . . .
Hogy illik őseze majd? Mankó s virág?
Töviset adnál talán, az inkább illenék
Roskadni tagoknak külső díszül . . .
Oh, a virágot én is kedvelem,
Míg ép tagokkal jártam szép mezőnket;
S ha a nyárnak kalászat vagdosánk
Kéklő buzavirág a s vérvörös pipacs
Naputótte kulpom peremén
Volt nekem a legdrágább korona.
(Sóhajt.)

De mióta Belgrádnak kapuit
S Uzsok szorosát lépték lábaim,
A virágok világa elveszett; el én nekem;
Csupán fájó emlékezésben él a rémsok vérvirág,
Miket honnunkert kütző hadfiak
Életeréből folyva nyillani
Láttam nem egyszer a fehér havon.

GÉNIUSZ

Hagyd el . . . ne mondd . . .
A Honnak ára drága!
Élet árán kell azt megvédeni!
Tudod te azt vitéz . . .
Épp e tudat tett hőssé titeket,
Hogy szembe szállva százezernyi haddal,
Oroszlánként vívtatok sikert.

ROKKANT

(Lelkesen) Honszerelmünk adott hozzá erőt
Megvédeni Árpádnak örökét
S akik itthon maradtak: aggjaink,
A kisedek, anya, hitves, ara, —
Ezek védelme volt a szikra még,
Mely bennünket a bész csatákba vitt.
(Keserűen) S most megjövénk, béna oroszlánként,
Tört erővel . . . reménytelenül.

GÉNIUSZ.

Hogy érted ezt?

ROKKANT.

Abogy előttem áll a күzdelmes jövő
(csüggedten)

Munkátlanságot megélni nem lehet.

Kit a halál így félig megkaszált;
Maradt volna inkább végképp oda . . .
Vagy gondolod, hogy így kezeltél?
S roncsolt lábbal emberszámot teszen?
Teher leszen, kítől mindenki fut,
Legfeljebb egy szánó nézést, ha nyer.

GÉNIUSZ.

Légy te nyugodt honmentő hős vitéz,
Itthon nyitott szívekkel vár a nép.
Ám nézz körül, kik itt együtt vagyunk,
Millióknak érzelmét hoztuk el. —
Bánattokban gondtalan napokat
Leltek, ahol csak egy magyar lakik;
Mert egy nemzet — így mondja Garay —
Nem felejt el nagyjait soha!
Önfáshoz nem lehet mostoha.
S hogy ti Nagyok voltatok és Dicsők:
Belgrád, Uzsok s Isonzó partjai
Örök időn fényesen hirdetik.

ROKKANT

(Kétkedően) Szép biztatás!
De meg se gondolod,
Hogy az ember könnyen s hamar felad.
Lobbanékony a szív, mint szalmaláng,
S első heve gyorsan hamuvá leszen.

megduzzasztotta s ennek vize március 24-ikéről 26-ikére hajló éjjel ágyából tombolva kilépett. Az árviz vasárnap a hajnali órákban annyira fenyegető mérvet kezdett ölteni, hogy a hatóság permanenciába lépett s a tűzoltóságot és katonaságot alarmirosta. A legnagyobb veszedelem Buzás és Battyán külső községekben mutatkozott, de a belváros patakmenti utcái is csakhamar víz alá kerültek. A piszkos ár az Erzsébetter közepéig is előrelőrtetett. A város patakmenti részében s a külső községekben a hajnali órákat mindenki ébren töltötte, mert az udvarok, kertek, pincék vízzel telek meg s nem lehetett tudni, hogy az árviz mily arányokat ölt még. Szerencsére azonban dél felé apadni kezdett a víz, a szentes hullámok ismét visszatértek medrökbe. Az árviz következtében az utak tatarozásra szorulnak, egyes partokat azonban itt-ott apró kavicsal és fővényel hordott meg az árviz s járhatóbbá tette azokat. Egészben nem nagy károkat okozott az alig félnapos árviz, csak egy asszonyt sujtott súlyosabban Buzáson, akinek malacai göbéstől a hirtelen jött árviznek áldozatai lettek s a vasúti állomás felé vezető Új utnak az állomás felé eső felérésze rongálódott meg tetemesebben, melynek helyreállítása folyamatban van.

A felmentettek ujasorozása. Az összes felmentettek, hír szerint, ujasoroztatnak. A tervbe vett szemléken szigorúan meg fogják állapítani, ki nem alkalmas katonai szolgálatra s ki alkalmas. Ez utóbbiak azután alkalmasságuk foka szerint frontvagy egy másik szolgálatra minősítetnek. Az alkalmasoknak találtknak újból kell foglalomniok felmentésért, ami azonban szigorú körültekintéssel fog történni. Ugyanezen hír szerint elsősorban a kisebb üzemek tulajdonosait veszik elő, azokat, akik a hadsereg ellátása szempontjából csak minimális mértékben nélkülözhetők. Azután a magánvállalatok tulajdonosai és alkalmazottai is számíthatnak felmentésük megszűnésére, különösen, ha 36 éven alul vannak. Ez utóbbiaknál azért is szükséges a revízió, mert sok magáncégnek megszűnt a szállítási viszonya. Egyelőre csak a 18—26 éves felmentettek nélkülözhető részét vonultatják be.

GENIUSZ.

Attól ne tarts!
Ahogy a harctéren
Hindenburg és Mackensen járt elől,
Vannak nekünk is Hindenburgjaink,
Aki zászlót emelve gyűjtik táboruk —
Ölve lesz itt minden roncs vitéz,
Ki honmentő csatákból roskatag
Tért megpihenni szülőföldre.

(Kézét fog a Rokkanttól)

Isten hozott! ... béke legyen veled!
Hit s bizalom töltse be lelkedet.

ROKKANT (Sokáig néz rá)

Most már nyugodt vagyok ...
S a bénaság terhe cseppet se nyom —
Hiesen érzem a szívem melegét,
Melyből vetett ágy és kenyér fakad nekünk,
A szeretet gyógyító cseppjei
Behesszük a golyóvert sebet
S a honmentő, dicső harcokra majd
Búszkán gondolunk e fák között,
Miket nekünk emeltek véreink:
A magyarok, kiknek hődotlatúl
Im átnyujtom e virágkoszorút.

(Végo.)

Uj rekvirálás. A perlaki járásban március 10-ike óta új rekvirálás folyik, mert a perlaki járás az eddigi rekvirációk során a rája kivételül 41 ezer mázsás kukoricát nem szolgáltatotta be. A rekvirálást a Zala szerint katonai segítséggel végzi dr. Koller István helyettes főszolgabíró. A csáktornyai járásban is rekvirálnak. A rekvirálás a gabonaneműekre, burgonyára irányul.

A fogolytáborok papjai. Az osztrák és orosz kormányok között Stokholmban történt megegyezés alapján a hadifoglyok lelkigondozása végett szükséges számú lelkész küldetnek kölcsönösen a fogolytáborokba. Most a püspökök felhívást intéztek papjaikhoz, hogy ebbeli szándékaikat jelentsék be.

A mezőgazdák figyelmébe. A csáktornyaivideki gazdakör felhívja a gazdaközönség figyelmét a kukoricakapálókra, melyek a napokban megérkeztek. Tekintettel arra, hogy a kukoricakapálók az anyag- és munkashiány miatt csak csekély számban állíthatók elő, tanácsos, hogy azok a gazdák, akiknek kukoricakapálóra szükségük van, azok átvétele végett a gazdaköri gépraktárnál (tanítóképző-intézet) minél előbb jelentkezzenek.

Állandó mozi. A Rákóczi-utcai állandó mozgásinházban ma, az egész világ mozipublikuma által lázas érdeklődéssel várt »Sumi Marica« című, a bolgárok élet-halál harcából merített 5 felvonásos emléklap kerül színre. Ebben a monumentális filmalkotásban a bécsi Burgszínház előkelő tagjai mellett Ferdinánd bolgár király és családja is közreműködik. Az előadás egész estét tölt be.

Szociális törvények. Mint az írto háborúnak egyik természetes következménye lesz az a törvényjavaslat, melyet a kormány a népesedési szaporulat előmozdítására benyújtani fog. Az új törvény megkönnyíti a családalapítást, gondoskodik az anyaság védelméről és segélyezi a több gyermekes szülőket. Ennek ellenében az egykerendszerrel szembenáll a törvény s kimondja, hogy az egygyermekes szülők vagyonának a fele az államra száll. Az aglegények pedig nőtlenségi adót fognak fizetni.

Tilos a huavéti tojás. A vármegyei törvényhatósághoz a Közélelmezési Hivatal elnökségétől jött, mely a tyuktojásoknak a huavéti ünnepek alkalmából szokásos festését vagy hasonló kikészítést, továbbá az ily tojások forgalomba való hozatalát büntetés terhe alatt tiltja. Ennek a tilalomnak a hatálya mindennemű baromfi tojásra kiterjed.

Tandíjak emelése. A kultuszminiszteriumban a középiskolák tandíját a jövő évtől mérsékelten emelni fogják. A miniszterium a tandíjemelés tekintetében legfőképp arra törekszik, hogy egységes tandíjat állapítsa meg, mert eddig az egyes városokban lévő középiskolák tandíja között kisebb-nagyobb különbségek voltak. Ezzel szemben a féléndíj kedvezmény könnyebben lesz elérhető.

Ápeléni felvétele. Lapunk egyik utóbbi számában a csáktornyai tartalékház parancsnoksága pályázatot írt ki a körházakban alkalmazandó irodakezelőnek, hivatalos és segéd betegápolónak s munkások felvétele tárgyában. Újból felhívjuk az érdekeltek figyelmét a lapunk 11. számában közzétett hirdetemnyre, melynek tárgyában a parancsnokság szívesen nyújt felvilágosítást.

Banki sorsjegye Bankó! Ezt ne felejtse el senki! Köztudomásu, hogy a t. ügyfeleinknek nek millió koronát fizettünk ki eddig és valószínű, hogy az új 36-ik osztályorsójátokban és kedvezni fog a szerencse. Kérjük a n. é. közönséget, hogy az április 18-án kezdődő osztályorsójátokra a következő 9153, 30376, 39066, 9154 szerencseszámok körül rendeljen BENKÓ BANK Részvénytársaságnál, Budapest, Andrásy-ut 60. Hivatalos árak: nyolcad sorsjegy 150 K, negyed 3— K, fél 6— K, egész 12— korona.

Adományok a katona-otthonok javára. A harctéri katona-otthonok bizottságához, amely a társadalmi propagandát Csernoch János herceggel díszelnökege alatt megkezdte, Zita királyné öfelsege tudvalevőleg 120.000 koronát küldött a magyar katona-otthonok javára. — A királynői példának csakhamar lelkes követői akadtak legutóbb, többek között Festetich Tassiló herceg, Csekonich Endre gróf, Hunyady Károly gróf, a magyarországi cisztercia rend, Orósy Fülöp, Orósy Fülöpné, Apponyi Sándor gróf, Festetich Pál gróf, dr. Légrady Ottó, Radnay Farkas püspök, Luczenbacher Pálné, Elek Pálné, Károlyi László gróf 27 ezer koronát küldtek közvetlenül a Hadsegélyező Hivatalhoz.

Levelezés az oroszországi hadifoglyokkal. A Vöröskereszt-Egyet újból és különös nyomatékkal figyelmezteti azokat, akiknek hozzáfartozója orosz hadifogságban van, hogy legfeljebb kéthetenként egy levelezőlapot irjanak, amelynek tartalma rövid legyen csupán a legszükségesebb közlésekre szorítkozzék és tekintettel arra, hogy az orosz kormánynak csak igen kis számban állanak magyar nyelvű cenzorok rendelkezésére, lehetőleg a német vagy francia nyelvet használják. Csak így lehet elkerülni azt, hogy az orosz cenzurán a levelezőlapok fel nem torlódjanak és a feldolgozás nélkül, egy tömegben való megsemmisítés veszélyét elkerüljék.

A király jelszava. Ferenc József királynak magyar jelszava tudvalevően »Bízalmam az ősi erényben« volt és ezeket a szavakat vették a magyar ércpénzre is. Azokon az új ércpénzekben, amelyek Károly király képmásával fognak forgalomba kerülni rajta lesz már az új király jelszava is: »Harcban és békében a nemzetet a hazáért«. Így hangzik Károly király jelmondata, amely ugyan hosszabb és nehezebben megjegyezhető, mint néhai Ferenc Józsefé volt, de meglátszik rajta, hogy háboruban született meg és nemes gondolatot fejez ki.

A Balaton és a Duna összeköttetése. A Sió-csatorna kimélyítése még ez évben befejeződik és ezzel a Balaton közvetlen hajóösszeköttetést nyer a Dunával, illetve a Fekete-tengerrel. Egy pénzügyminiszter mális foglalkozik azzal a tervvel, hogy hajóútárságot alapít és a hajózhatóvá teszi Sió-csatornán át állandó összeköttetést terem a Balaton és a Duna között.

NAGYSÁGOS ASSZONYOM!

Mielőtt rendeléseit tovább adná, tekintse meg Weiss Művész nőt dívattermében Nagykánásán Zrinyi Miklós utca 34., — a huavéti ünnepekre készült kosztümöket és felletteket, s hol azok elsőrangú művészi kivitelben legutányosabb árakban vannak kiállítva.

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novina, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sándora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povijesni list za puk
Izlazi svaki tjedan Jednokrat i to: svaku nedelju.

Pretplatna otkup:

Na čelo leto K 12.—
Na pol leta 6.—
Na četvert leta . . . 3.—
Pojedini broji koštaju 30 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SANDOR

Saradnik:
SRÁY FERENCZ.

Ruska buna se nije još vtišila.

Socialisti proti novoj vladi delaju. - Ruski puk hoće, da bude taboru konec. - Cara i caricu su pobunjeniki vlovili. - Na francuzkim frontu su nemci ztiha ostavili svoja dovezdašnja mesta. - Podvodne ladje velike kvare zrokuju neprijatelj. - Veliki strah u Taljanskim. - Ruski general na ruski fronti čeka nemce.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Velika buna u Rusiji se nije još vtišila. U Petrogradu na svakim pijacu spravišća držiju ljudi i proti vezdašnjoj novoj vladi govorišu. Kajti su rusi redare postreljali, žandare pak u tabor poslali, vezda sami vekše škole dijaki držiju reda, od ovih se pak nigdo neboji.

Sve fabrike stojiju, ar težaki nečeju u delo stati, štacuni su takaj zaprti. Vojnici hodiju po ulicah, ali officiom nečeju saluterati, ar se od nikoga nebojišu. Svět se je preobrnuo u Rusiji. Tam vezda sve naopak ide.

K tomu još: socialisti nečeju, da bi ober njih car, ili njegova familija vladala, nego republiku hočeju, tojest da bi si za vladara između svojih ljudi izerali, predsednika, i to na tri, četiri ljeta, pak onda ako se jim nebi videl, bi si na novo drugoga izerali mogli.

Drugi su opet proti vezdašnjoj novoj vladi. Ovi hočeju, da bi se s čim predi mir sklopil. Tretja stran s bivšim carom drži. I ovi bi mir hoteli. Samo nova vlada neće mir, ar mu je za hrbtom englez. Ali si samo malo premislimo, jeli more tabor voditi on narod, koj nije med sobom složen i nije jednake miseli?! Od rusov se vre neimamo kaj bojati, ov narod vre nema nikakve moći. Bozja kaštiga ga je dostigla, ar je druge narode, med njimi i nas podjarmiti hotel.

Zasluzil si je ov veliki orsag svojim carom i s celom carskom familijom, da su prepali. Za cara se samo tuliko čuje, da s jednim delom svoje vojske se je negdi na južnim stranu svoje negdašnje države potegao, pak čeka, gda bu došla dobra prilika, da more proti svojemu bivšemu glavnom gradu Petrogradu s vojskom iti. Novoj vladi je žal, da ga nije vloviti dala.

U Petrogradu je nova vlada čelu veliku carsku palaču osvojila i gde je negda car stanovao i otkud je zapovedao milionim, u ovih lepih sobah su vezda kasarne, pak kancelarije.

Glasi dohadjaju, da carica, gda je zeznala, kaj se je pripetilo, se je skončati štela.

Glasi su došli nadalje, da nadherceg Mihaj neće prijeti carstvo za koga ga nova vlada hoće postaviti, ar vidi da ga druga stran naroda i pučanstva neće.

Gda ove rede pišemo, brzjavu opet nove druge glase donajšu iz ruske zemlje. Cara i caricu je nova vlada vlovila, pak su u Carskojem — Selu pod stražom. Težaki petrogradski, koji municije delaju, nečeju u delo stati, ar nečeju više za tabora puškinoga praha, pak patrone delati.

U drugih mestih Rusije su se ljudi takaj pobunili. U Sinfronu se je ljudstvo pobunilo, k njim se je pridružilo i vojništvo, koji su svoje officire zaklali. U Voronez zvanom mestu se je pučanstvo takaj pobunilo. Vlada je vojsku proti njim poslala. Vojnici su i ovdje svoje officire zaklali, pak se pridružili k pučanstvu. U Odessi, Bakubu i Tiflisu su ljudi takaj nemirni i za dokončanje tabora kričiju.

Delavci pri fabrikah su svojega programa stampati dali, u kojem su oštro izrazili, da se Rusija odmah mora pogadjati zbog mira i da se tabor s čim predi dovrši. Vezdašnja vlada je takaj nazočna bila pri velikom spravišću, koju su radnici držali u Petrogradu i nekoji ministri su hoteli proti miru govor držati, ali nisu jim radnici dopustili.

Na francuzkim frontu se je takaj nekaj važnoga pripetilo, od česa se vezda čeli svět spomina. I to je, da su francuzi i englezi veliku, do jedan million broječu vojsku skup spravili, da budu s njom na nemške šerege navalili u protulelju. Žmehke karone su si zazidali u zemlju, vnoغو municije si dovozili, plan su si napravili, kak budu oni navalili na nemšku vojsku i kak budu nju do kraja nadvladali. Ali nemci, koji su francuzovo i englezovo ovo zimsko delo zeznali i putem svojih replanov vidli, su u noći sve svoje dekunge porušili, sve pute, senokose i polja u križ-križ preorali, sva drevja u šumah podžagali, zdence i jarke, zaphali, moste, sela, biže vuništiti, grmlja izkrcili; — a onda u noćih po tibom 16 kilometrov daleko se je čela nemška

vojska nazaj potegnuta do svojih dobro vuredjen h zadnjih dekungov.

Francuzi, pak englezi su prošli tijeđu počeli svoju veliku navalu proti nemškoj vojski. Veliki štuki su počeli grmiti, puške praskati i francuzi »hurra!« proti nemškim dekungov, ali nemškoj vojski niti traga, niti glasa. Nemška vojska je stem skorom dva mesecov dobila, ar dok bude francuzka i englezka vojska nove pute si napravila, moste zazidala, zdence izkopala, pak svoje štuke i municije za nemškimi šeregi voziti mogla, dotčas bude se na bojnem polju, na morju, u Rusiji, pak i drugdi još nekaj drago pripetilo, od česa budu naši neprijatelji volju izgubiti, da dalje harcuju. Veliju, da je k ovomu dobro izmišljenomu manövr u nemški general Hindenburg plan napravil.

Pod vodom plivajuće ladje medtem dalje držiju u strahu morske ladje, koje se podvupaju na put iti. Glasi su došli iz Berlina, da su nemške podvodne ladje do vezda tuliko neprijateljih morskih ladjah pod morje spravili, kojim težina 85 million centov važe.

Na drugih frontih nikaj znamenitoga se nije pripetilo.

Ovdi još naznačimo, da se kazala vurah nebude 1-ga, nego 15-ga aprila s jednom vurom naprej porinule, kaj se je zbog taborakih vremenah odlučilo vre i lani. S tem hočeju vlade s petroleumom i s drugom posvetom šparati.

Povanje mladine.

U bojnem vremenu sve se je jako podražilo, najmre pak svakojački živež, s svakojačka hrana.

Korman se je za vremena pobrinio i to jako strogo, da denes s velikim šparanjem moremo pre hiži svakojačkoga živeža imati. To vu orsagu svaki stanovnik u menjšom kvantumu prebaviti more. Barem denes već tretje protulelje nas je našlo u krvavom boju, itak se je zato još ne pripetilo do vezda, da bi nam mela ili meso bilo sfalilo. Pri neprijatelji po nekojih okolicaš strahovitno zlo je već bilo poleg mele i mesa.

Pri nas hvala Bogu, još ne ruži glad po vratih.

Ali neje dosta, da sam korman se brini za nas, da nam sve on prebavi, neje dosta, da nas svakojackimi odredbami vučiju na šparanje i na trplivnost, nego i mi sami moramo k tomu gledati, da mi ravno tak kak i celi orasag, dosta živeša budemo imali nišci nebude gladuati.

Povanje mladine vu zadnjih dvajset let tak se je rezvilo po celom orsagu, da iz toga smo skorom najviše penez dobili i moremo reći, ako vu Magjarakim orsagu ova stvar nebi se tak rezvila bila, pri nas vu ovom bojnom vremenu takodjer bi već meso stališo bilo. Mladina nas od toga čuva i mladina nas s mesom održavlja.

Povanje mladine neje samo svrbo toga važno, jerbo je vnogo mladine na pijac došlo, narod je vnogo mladine potrošil i poleg toga čuda maršečkoga i svinjskoga mesa je ostalo, tojest toliko menje se potrošilo, nego važno je i sbog toga, da od zvunašnji gazdi iz svojega dvora su prebavili si za dosta mesa i slēm su opet čuda mašče, maršečkoga i svinjskoga mesa ostavili za druge, koji ne su vu takvom položaju, da bi mladinu mogli povati. Znamo, da po varaših najviše je takvih stanovnikov, koji vrta ili dvora nemaju i poleg toga niti jedno mladince nesmeju ići nemoreju držati.

Neje moći preračunati, kakovoga hasna smo slēm orsagu napravili, da smo nezmerno mladine spovali, odhranili i na pijac pustili. Vu celim gospodarstvom vu prvim redu mora stati mladine povanje, jerbo to je žensko i decinje delo i posel. Gizdava je ona gazdarica, koja pun dvor mladine ima. Veselje je to gledati.

Krvavi boj traja dale, veliki terh tešci kormana, takodjer svakoga jedinoga, kaj se živeža tiče. Svaki si misli, gde i kak si budem ova ili ona prebavit. To je ona misel, koja nam neda mira vu dna, niti po noći. To rova i kopa svakomu po glavi.

Skim duže bude boj trajal, slēm više mladine moramo povati, jerbo vu bojnom vremenu rogovnata marha, svinje i birke s dojdeju se i dugo vremena bude treba doklam se to sve namesti. Im krava na letu samo jednu tele nam doneše, mladinu pak nekogi mesec moći pun dvor zapovati.

Već vu mirnim vremenu še jako splatilo mlad nu povati, slēm bolje pak đeneš, kad svaka roba, svaki komad je puno dražeši. Najmre pak se splati onim, koji vu svojem gospodarstvu moreju to povati. Ako boia nebi bilo, mladina nigdar takvu cenu nebi imala, kak ima.

Od gazdov i od gardaricah itak vnogo tužbe čujemo, kaj se povanje mladine tiče. To je najveksa tužba:

»Skim bude gospodar poval i hranil mladinu, ako korman sve zrnje nam zeme?«

Odgovor je jako jednostav: »hranite s drugim mladinu, ne zrnjom Zrajeje za kruh!«

Dómofubno gospodar s dobrim srcom se mora vumiriti, ako mu korman rekvirera zraje, jerbo si premisli, da onda, kad nje gov bližnji svojom decom droptinje pobira po slolu, onda neje smeti dopustiti, da bi kokoš s čistom pšenicom živila.

Mi to prepoznamo, da tužek kojega gospodaru na ov cili ostaviju, neje dosta, ali jesu stvari, koje imaju košćice i koje korman neje, niti pak nebude rekvireral i koje stvari okolo oralnice moći nasaditi. Ove

stvari dosta hrane i to dobre, zirovnate hrane daju gospodaru za mladinu.

Takva stvar je sunčenica, tikve, širok. Istina, nekogi gospodár i pređi je ove stvari sadil, ali na to neje se zamisli, da bi košćice sranil i potlam ponuacal. Maša deca moreju to sve napraviti, da gospodár ža celo leto dosta živeža, dosta hrane bude imal za mladinu.

Sunčenicino zrnje ili tikvine košćice korman ostavi gospodaru i nebude rekvireral.

Kad budemo protuletno sejali, nesememo se iz vrbo ovih spozabiti, jako nam zahvalno bude naše delo. Malo mesto je potrebno ovim, pak itak zato toliko hrane si moremo prebaviti, da nam celo leto dosta bude za mladinu.

Vu ovom bojnom vremenu još više mladine moramo povati, jerbo slēm takodjer na pomoć budemo orsagu, da slavno i pošteno zaključi boj.

Mislimo pak, da neja takvoga človeka, koj nebi stel to!

Sebi ravna partija.

Dobro stojeći kožarski mester Ivan Š . . . je muž iz stare dobe, on se negizda malo tim, sto već blizu četrdeset godinaš peštanski gradjanin, on je i na svoj težko prisrbljeni imetak gizdav, k-kojemu i jedna kuća na uglu kerepeške ulice spada, a valjda je najgizdaviji na svojega jedinca, Jožeka, koj još tak mlad, pak već tako liepu i materialno unošnu službu u državnoj banki obavija, akoprem mu je, kakti sinu kučevlastnika nebi bilo za silu, — i koj je još k tomu, kak se ono-veš, baš feš dečko i vrlo dobar, koj si otca kakti dobar sin uvijek i u svemu sluša i mu se pokorava.

Radi ovoga zadnjega dobrog svojstva, bil je i otac prvi, kojemu je odnosaje svojega srca i vruće ljubavi odkril; ali tim svojim odkritjem je zlo našošel. Stari gospodin baš nikak nije hotel o kakovoj zenitvi svoga sina čuti, pak niti nije hotel hvale onih svih dobrih svojstvih, koje sinova odabranica posieduje, poslušati.

»Znaš dragi japek, ona je tak liepa, da bi pri svakom naticanju lepote prvu nagradu dobila.«

»To ti svaki vieruje. Pak kaj ti hoćeš ženu za pučke svečanosti, ili za svoj dom? U obće si još premlad. Kad sam ja bil dečko, kak danas ti, nisam niti iz daleka na zenitvu mislił. Ne, ne, ti si moraš sebi ravnu partiju najti.«

»Ona je liepo odgojena, iz skroz poštovane obitelji, koja uživa poštovanje celoga varaša. Barem se slobodno opitaj!«

»Anda je bogata?«

»To baš nije, ali znaš dragi japek, njezino svojstvo za dom, njezino šparanje, njezino podpuno znanje gospodarenja.«

»Kisati kisati! Anda ju vleče želja za peneze, koje ćeš ti jednoć po meni herbati.«

»Ne, ne, japek dragi, to ti nesmeš reći, sve kaj je pravo . . .«

»Ti meni daj mira, ja poznam bolje zenskurinje nego ti. Prestanimo o toj tempastoj stvari govoriti! To ja neću nikada dopustiti, da se nuter zagaziš, odkuda već nebi vun mogel.«

»Pak i ti si sirotu zenil, pak se nisi nikada kajal!«

»Je, tvoju mater, ali moj dragi kaj takvoga već danas neima. — A je, sanjkati se na slitskuhi, klavir igrati, plesati, na bi-

cyklu se voziti i druge kunšte, to znađu čubnje puće, ali kuhati, prati buđlati i šivati to se neuče . . . Ali kaj sam se tak razpalil? Baš bi se splatilo uzrujati se! Jednom riečju: iz toga nebi nikaj, pak basta!«

Stari gospodin je o toj stvari sve uzrujanije i glasnije govoril tak, da je sin za šhodno pronašel nikaj zmies govoriti. On je dobro poznal odlučnost svojega otca, pak nije na taj uzrujami govor se ufal, da bi njegova izpravljanja mogla imati pri starem uspieh. Tho je bil.

»Iz toga nebi nikaj, pak basta!« To je lahko reći, ali on, koj se hoće zeniti, neda se takvim riečmi izplatiti, i Jožek je više danah okolo hodal potišteni, namrgodješi, međ izborom dužnosti pratna volji staroga si otca i želji svojega zaljubljenoga srca.

To je opazila i stara Betika, koja je bila već preko petdeset godinaš u kući, a od smrti matere je celo gospodarstvo vodila. Onom naravskom ženskom izvedljivostju i znatizelnostju je ipak doznala, odkud potiče ta snuždenost i zla volja mladoga, te ga je vzela na egzamen tak, da joj je moral čistu stvar, točno, od A do Z pripoviedati. Štarija je dečka (tak ga je uvijek iz ljubavi nazivala) vrlo rada imala, em se je u njezinih rukah odhranil. Dugo su ta dva konspratorá u njezinoj sobici zajedno sedela te konferirali, na koj način bi se moglo ipak moabit riešenje toja orientalskog pitanja, na korist dečka polučiti. I na jedan krat, poslie takovih nekoliko sednicah je govor o zenitvi mladoga prestal u kući. Plan je bil dogovoren! —

Stara Betika stupi jednog dana pred staroga gospodina i gazdu, te ga zamoli ža višednevni dopust; ona da je dobila telegram, da je njezina sestra, u Veleučbe živuća, težko obetežala te će valjda umrieti, pak bi hotela još jednom živu videti.

Staromu gospodinu kožaru to nije bilo pravo, bil je srdit, a nije znal jeli na umirajuću Betikinu sestru ili na Betiku šemu. Ali na svaki način je za njega bilo najgore, jer će mu na nieko vrieme manjkati onaj navadni red, na kojega je već godine bil naučen, još od pokojne svoje žene. A bila mu je vrlo slaba utieha Betikina, kad ga je tiešila tim, da mu za vrieme svoje odsutnosti ostavi mjesto sebe namiestnicu s kojom bude sigurno zadovoljen, jednu mladu i vrlo uređnu osobu, kak da je ona samá.

Betika je anda odputovala, a njezina namiestnica je prevzela gospodarstvo u kući i nut nepojmljivo . . . stari gospodinu je od prvoga dana bil posve zadovoljan ra u letinu mladom i baš liepom namiestnicom Betikinom. Njezin mir i tihoca, mladost, — mogla je biti okolo dvadeset godinaš — liepota i čistoca, sve to je celomnu njesinomu gospodarenju davalo nieku ugodnost u starinskoj kući, te je bila staromu, kad mu je pred oči došla, uvijek pripravna na službu, pogadjajuća njezove želje, prije nego ih je izgovoril pravi smučni trak.

Jožek se je riedko kada dal videti, on si svoju liepu i dobru nije očito mogel iz glave izbiti. Medjutim se stari gospodin nije nikaj ža to brinil; srce se od žalosti nerazpukne pri dvadeset i šest let starom mladocu. To se sve povda. »I druga mati ima lepu kćerku!« — Time se je stari u interesu svojem i svojega zaljubljenoga sina batrivel. Evo n. pr. samo ova mlada namiestnica Betikina! »Bog i bogme« — mislił si je stari gospodin majstor — »da misam već tak stari brigles . . . tko zna . . .«

Prvom prilikum je stari prišel mladu dievojkicu pred Jožekom hvaliti i u zvezde kovati, pak ga je poznal, neka sada tu usporedi svoju hoteću zaručnicu pak s ovom, koja je sva i u svem prava kućna gazdarica, kakovoj treba para iskati.

»Ona, koju bi ja rad, se može u svakom pogledu s ovom tvojom nahvaljenom dievojkicu mjeriti« — mrmal je mladi gospodin — »pak kaj, je onda toliko toga nahvaljenoga na toj tvojoj dievojkicu?«

»Ona je liepa kak angel, dobra kak tvoja pokojna mati, izvrstna kućanica....«

»No anda, japek, pak mi nikada nisi hotel vjerovati! Sada moraš sam priznati njesine vrline. Zakaj mi anda nećeš dopustiti da ju vzemem za ženu?«

»Je, dečko« — veli stari — »meni se vidi, ti si danas nore gljive zajtrekuval! Ja govorim o našoj današnjoj gazdarici, a ti o onoj koja ti je glavom zavrtela.«

»No, pak to je ono isto.«

»Kaj je ono isto. Je, povedj mi....«

»Ali dragi japek, odmah ćete sve razmeti, ako me samo posluhnete dok izgovorim. Kada niste pod nikakov način hoteli pristati na to, da ja svoju Liziku oženuim, to smo se onda ovaj dogovorili, najme: Lizika Betika i ja, — mi ćemo ti poslati Liziku na probu, da se sam osvieočiš, jeli pak sam ju odviše hvaliti.«

»Dakle je Betikina namiestnica...?«

»Moja odabrana zaručnica, dragi japek.«

»A na smrt betežna Betikina sestra?«

»Nahadja se u najpovoljnijem zdravlju, a stara Betika stanuje za dvie ulice prama muzeumu u Jožefovoj iliti Šandorovoj ulici i more se svaki čas sim postaviti.«

»Ah takov švindl. No, vu ste mi fino društvo. No, čekaj, toj mojoj staroj gazdarici budem već u hersėgu nabajal, da joj bude i vruće!«

»Evo je došla, japek, samo joj reci kaj misliš!«

Je, kaj bi joj rekel? A taki zatim je došla u sobu smiešeća se mlada njezina bivša namiestnica, niti ovoj se nije ufal nikaj reći, a kako i bi, kad ju je i sam falil, te si time oružje proti njoj iz rukah izbil. —

Čini se da se je od onda do danas svojim nasedom prilično izmeril, pak ako u ošteriji pri svojem stolu o svojoj budućoj snahi pripovieda, nemre zadosta nahvaliti sreću, koju je njegov dečko Jožek načinil. »Neizide tak dobro svakomu dečku dan današniji« — zna reći gizdavo — »moj Jožek je trefil, — on si je našel sebi ravnu partiju, hvala Bogu!«

Em. Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

Pozdrav.

Vezda si ja primem pero v desnu ruku, I počnem pisati ovu žalost moju.

Prva žalost v šumi ftičeki pėvaju, A mene junaka suzice blėvaju.

Druga žalost mi je v dalmatakoj zemljici Odkud listek pišem mladjoj đevojčici.

Tretja žalost mi je puška i bajneta, S kojim ja putujem širokoga svėta.

Meni je sudjena puškica, sablica, Japu mi pokrila ta črna zemljica.

Samo su mi sami mamica ostali, Oni su se za me žalostno plakali.

Plađeju se za me majka i sestrica, Mortu nigdar nedu vidle moje lice.

V protuletju lėpo svaki grmek v cvėtju, Moje mlado srce po širokim svėtu.

Travica zelena naj mi se sušiti, Moje mlado srce naj mi žalostiti.

Več je leto prešlo, taki drugo prejde, Moje mlado srce mesto si ne najde.

Zelena šumica i široko polje Pokaži mi puta v malo Medjimurje!

Vu to lėpo mesto, malo Medjimurje, V kojem sem ostavil moje lėpo cvėtje.

Moral sem ođiti, tebe ostaviti, V Dalmaciji moral sem se ja javiti.

Za svu domovinu dušu položiti. Prot taljane stalno hrabro vojnovati.

S Bogom Medjimurje rodnomesto moje, Gđe mi se rezvija svako lėpo cvėtje.

Evo vam je listek dano za znamenje, Kak ja imam ovdi žalostno življenje.

S ovim si zapiram moje pismo malo, Bar bi to leto nam veselo postalo!

Na bojnem polju. Vojkovic Janoš vojnik iz Muraufula.

— Prošnja. »Muraköz—Medjimurje« zване novine su v apriliš mesec 1-im u XXXIV. god. tečaj II-im četvrt leta stupile. Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju. S pozdravljom izdateljstvo.

Predplatna cėna je od 1917. apriliš 1-ga:
Na cėlo leto K 12—
Na pol leto „ 6—
Na četvrt leto „ 3—

Pojedini broji koštaju 30 fillėra.

— Streljeni Zeppelin. Francuzi su Compiègnu L. 39. zvanoga Zeppelina doli sterilili iz tri jezero metrov visine. Jeden šrapnell vu crėvo je trofil Zeppelina, koj je odmah plamnul i na dvoje se je rezčehnul, zatem pak je iz strahovitne visine doli opal. Svi su odmah na lice mesta bežjali. Vu jednim vrtu su našli gorečega ballona. Poleg je jedno zgorėto tėlo ležalo, vu drugim vrtu pak drugo. Spotrtih tėlah krv je tekla. Francuzi, kak novine pišeju, jako su se veselili tomu.

— Sedem danov trajuća bitka okolo Monastira. Od marcinša jedenajstoga na zapadnim — macedonskim frontu francuzi jako oštro strelaju, barem znaju, da poleg podvodnih ladjah nemoreju tuliko municije dobiti, kuliko postrelaju. Vekša borba samo od Monastira na zapad je bila, gde su francuzi s velikim zgubičkom vu jeden prvi jarek vdrlil bez toga, da bi pri Suegour seli stojeće naše pozicije mogli bili postiči. Ova bitka, koja sedem danov i sedem noć je trajala, ravno je takva bila, kak lanjsko jesen pri Cserna vodi.

Nėje smeti to za šalu imeti, jerbo de nes vu Macedoniji su vekše bilke, kak na šterim drugim frontu. Tak se vidi, da Sarraill general kjednoj veliki ofenzivi se prepravla ili pak stėm nam hoće oči zaslepiti, jerbo je nė ravno vu najbolšim položaju.

— Jezero taljanskih vojnikov se je vtopilo. Na Minas zvanog taljanski ladji više srbskih officirov, jeden general i jezero vojnikov je putovalo proti Szaloniki iz Na-

polja. Vojniki nė su jako sđobra štelil ili na ladju. Morje se je jako burkalo, kad je trinajstoga med poldnevij torpeda trofila ladju.

Strahoviten panik je nastal. Niti jeden officir nėje znal, kaj bi napravili. Samo jeden pešički lejtnant je zakričal, naj prepasaća zeme svaki nase. Soldati su se počeli slaćiti i nekoji odmah su vu morje skoćili. Šest čunov su pustili na vodu, koji su se taki zagrabili, jerbo su nė mogli terha prederžati. Soldati su na krovu stali, jerbo ladja nė se je vtoplala. Od ladje kapitan, koj je vu morje skoćil, nazat je štel na ladju splavati, kad je druga torpeda doletela. Na to ladja je odmah počela se vtoplati i sobom je potegla sve, koji su još na njoj bili.

— Anarchia vu Szentpėtervaru. Od vure do vure vekša je anarchia vu Szentpėtervaru proti boju. Po vulicah sveposud govore deržiju socijalisti proti boju i proti novomu kormanu Čopori su jako uzbujeni. Na mesto policajov diaki paziju po vulicah, koje se nišči neboji. Korman opominul je težake, naj počneju opet delati. Težaki niti vu jedni fabriki su nė štelil vu posel stupiti. Prosti soldati nećeju posluhnuti officire, već jim niti saluterati nećeju.

Telegrame jako teško je moći vu neutralne orsage poslati. Szentpėtervara stanovniki skorom svi tak misliju, da stopram zatem doideju veliki vihiri. Pariske novine takodjer tak pišeju, da još velike bitke budeju med partijami.

Dovezda prėk trijezer mrtvih su našli po vulicah. Nišči nezna kaj bude se vu bliznjim vremenu pripetilo.

— Mašina za okopanje kuruzė. Gazdakör je dobil mašine za kopati kuruzė. Koj član ove mašine dobiti oće, nek se zuri v preparandiju, jerbo zbog boja malo ga je od ovih mašina.

— Škoćil je car. Iz Pėtervara i ruske granice još svakojački glasi ideju, koje nė je moći sve veruvati. Takov glas je došel vu švedski varas Hoparand, koj je blizu ruske granice, da je car skoćil iz Carskoje-Selo. kam su ga pred nekojim danom internėrali. Poleg toga su to zmislili, da je car skoćil, jerbo vu Finnorsagu svakoga vlaka jako strogo vizitėraju soldačke patrole. Sami officiri vizitėraju vlake i pred drugami tak povėdaju, da cara išćeju.

— Ivanov general proti novomu kormanu. Francuzke novine pišeju, da Ivanov general je bil jedinil, koj je staroga kormana i cara štel obraniti. Zapovedal je svojim četam, da odmah ideju proti novomu kormanu vu Szentpėtervar. Ali i njegve čete su već onda kre novoga kormana bile i poslale su jednoga delegatuša k Ivanov generalo, naj se s njim pogaja. Ivanov odmah je dal zaprti delegatuša. Nato su čete izrekle ako ga taki vun nebude pustil, odmah strelali budo na carsko palaču, vu koji je onda carica svojom decom bila. Ivanov je previedel, da proti soldačiji nikaj nemore i odmah je skoćil.

— Carski obitelj pod istragom. Bivšega cara Kornilov pėtervarski soldački zapovednik je sprejavaj vu Carskoje Selo. Kornilov je bil prvi, koj je taki prvi dan carici na znanje dal, da se nesme bez dopušćenja nikam genuti. Vu carsko palaču taki su druge patrole i stražane deli. Carici su dopustili, da prvešo družinu slobodno si zaderži, jerbo ovim su već vućna deca.

— Kak je zeznal car, da se je narod uzbunil? Ruske novine pišeju, da ca-

rica je zvala dimo cara iz fronta vu to ime da je carevič navarno sbetožal. Car je odmah na put odišel. Dva zosebne vlake su složili. Vu prvim vlakom su gardisti bili, vu drugim pak sam car, njegov minister Frederiks i Vojejkov general. Na prvim vlakom zapovednik je Kadell general bil. Kad je vlak na Staraja-Russa kolodvor došel, više telegramov su caru vu salon kućiju dali. One telegrame, koje je Nikolajevič Mikloš nadherceg i Rodzianko poslal caru, su ministri i generali zatajili pred carom i samo one telegrame su mo vu ruke dali, koje je Aleksejev general poslal. Od ovih telegramov se je car jako prestrašil.

Po celim putu carovu družtvo jako je pilo i svi su jako veseli bili, da stēm i cara malo rezveseliju. Ponoći je došel vlak na Višera kolodvor. Ovdj je Kadell general na carov vlak došel i prosil je ministra i generala, da naj sve povēju caru, kaj sve se je pripetilo. Pred Kadell generalom su onda povedali caru, da vu Szentpētervaru velika buna je. Diaki i težaki su se branili i baram je nekoi vojnik medjimi, tri—četiri regimentov dosta bude, da buntare preobladaju i da po vucicah mir napraviju. Na to je Kadell general zakrical:

— Lažete! To sve je nē tak, kak vi povēdate.

Tri dvorski činovniki prestrašili su se. Kadell general pak je sve popravici povedal caru. Car se je takodjer prestrašil, jedan čas je doli gledal i onda je pregovoril:

— Zakaj mi to sve tak keeno povēdate? Zakaj ste to tajili pred menom? Ako su mi nē zenu i decu bantovali, iz drage volje budem išel vu Livadiu. Rad imam tam vrta i okolicu i rad budem vu Livadiji makar do smrti.

Kadell general bez reči se je naklonil i odišel. Car i činovniki su takodjer doli stali iz kočije. Car se je jako za mislil i dugo se je po peronu spanciral. Nē dalko odnjega je Nilov admiral komaj stal od pijanstvine.

Jednput samo stupi pred cara Vojejkov general i počel je prepovēdati caru, da mora odprti fronta pre Minsku, naj idu nemci proti Szentpētervaru, jerbo Vilmoš cesar ne tira boja proti caru, neg proti buntarom. Car nēje mogel to poslušati i plačuč je za krical:

— Nigdar nebudem izdal Ruskoga orsaga!

Zatem je vu Moskvu štel putovati.

— Vu Moskvi navēk su verni bili meni — ali su i sad još tak verni? — pitaj ja car.

Na to pitanje nišči nēje znal odgovoriti, jerbo onda još nēje došel nikakov telegram iz Moskve, iz kojega bi znal bil car, da i Moskva je buntarom vu rukah.

Vojejkov general je zapovedal, da vlak naj dale ide, ali medtem toga su od kapčići lokomotiva i čekati su morali, doklam je drugi došel. Onda se je genol cug i prēk Dona su išli vu Carskoje Selo. Nē dalko od Dona dali su jeden telegram caru, vu kojem je to stalo, da i vu Moskvi je velika revolucija. Vu ovim vremenu vu Don je došel Ivanov general i povedal je caru, da samo tak more vujiti, ako odmah nazat na front odide. Dvorski vlak svelikom teškoćom došel je vu Pskov. Ovdj su već čekali dva delegatusi poslani od novoga kormana i pred cara su deli jedno pismo, vu kojem se zahvali. Car je podpisal.

— Starī korman na reštantski ko-

šči. Člani staroga kormana svi su vu Pēter-Pál festungo vu reštu i ravno tak baratiju snjimi, kak i svakim drugim robom, tojest poleg takve naredbe, koju su oni sami podpisali, doklam su na kormanu bil. Strazonom strogo je zapovēdano, da dobro naj paziju, da nebi se šteri skončal.

Bivši ministri ravno takvo koštu dobiju kak i drugi robi. Svaki je zoseb zaprti vu jedni mali celi, vu koji nikaj drugo neame biti, kak jeden prič. Prič je celo pohiztvo.

Tripud na dan dobiju jesti, ali nikaj finešega ili bolšega, kak i drugi reštanti. Novine nesmeju citati k tomu pak nišči nesme kojim, da bi se spominali.

— Veliki strah vu Talijanskim. Poleg talijanskih novinah znamo, da tam zadnje vrēme veliki strah kraluje. Med narodom svakojački glasi su. Naprimer Hindenburg zato je nazat potegel fronta, da sve likom moćjom bude mogel vu Talijansko vđrti. Ako se to pripeti, pišeju novine, već vezda moramo zahtēvati od naših saveznikov, da nam na pomoć dojdeju, jerbo mi smo preslabi, da bi Hindenburga mogli zas-taviti. Hindenburg vu Talijanskim na najp-lodneša mesta špekulērs tak, kak i vu Romaniji. Da to zadobi, odmah postoji i tam se zakopa, mi pak bez kruha ostanemo.

— Ruskij general na ruski frontī čeka nemce. Ruskij general tak povēda, da nemci si velike čete hoćeju osloboditi, da skim veškom moćjom na ruski front se navali. Kaj pak se revolucije tiče, Ruskij general tak veli, da jako moraju svi skupa paziti, da na front nikakva politika ne dojde, jerbo drugač čeli ruski šereg se širom rezlepe.

Ruske novine jako hvaliju Ruskij generala svrhu toga, da je odmah k buntarom se preklopil.

— Nikolajevič Mikloš je propal. Pisali smo, da je car i novi korman imenuval za glavnoga soldackoga zapovednika.

Marciusa dvajsti prvoga je odišel jeden odbor iz Szentpētervara vu Kaukazus, da tam službeno daju naznanje narodu, kak se je premenil korman i kak se je car zahvalil. Ov odbor bi bil i Nikolajevič nadhercega iz službe vun hitil, ali Nikolajevič nēje štel to počekati, neg se je predi zahvalil i službu je Judenič generalo dal prēk i stēm je odmah odputoval vu Szentpētervar. Tam su mo službeno na znanje dali, da mora se zahvaliti.

— Englezi i nemci. Engleske novine takodjer pišeju, da nemci vehiko offenzivu prepravljaju proti rusom. Francuzke novine ravno tak neznaju, zakaj je Hindenburg nazat potegel fronta, kak i engleske. Francuzke novine takodjer tak pišeju, da nemci veliko offenzivu budo započeli vu Galiciji. Nekaj takvoga se bude pripetilo vu Galiciji, pišeju neprijateljske novine, kak se je 1915 ga pripetilo pri Dunajecu, kad je Mackensen iz nenada predral ruskoga fronta.

— Rusi mira hoćeju. Ruski socialisti i nihilisti rezpravo su deržali medsobom i tak su dokončali, da opominuli budu novoga kormana, da odmah naj mir napravi. Med soldacijom takodjer se ova želja resšir-java. Sami officiri podvućaju svoje vojnike, naj mira zahtēvaju, jerbo dosta krvi su već preljali, za engleze i francuze.

— Manifestum ruskim težakom. Socialistom i svakojačkim težakom ovoga manifestuma sn poslali:

— Radniki! Vi ste preobrnuili sve, vaša

krv je tekla na potoke, da one, koji su vas podjarmili zakolete ili pak vu rešt zaprete. Vi kruha, mira i slobošćinu hoćete. Opet su vas prevarili. Kruha za par danov imate, ali mir je opet dalko odletel, od slobošćine pak se niti spominati nesmete. Najte se vu civilske poglavare zaufati, jerbo oni vašu krv sami za svoje dobro hoćeju ponucati.

— Radniki! Vi ste gospodari orsaga. Vu vaših rukah je sve. Nemojte se dati nagovoriti, da opet vu delo stupite, ako nebude mira, neg zveršavajte dalje svoje dužnosti.

Zahtēvajte da odmah započneju resp-ravu svrhu mira! Manifestuma šestnajstoga su podpisali Cseidre i Csenkeli, koji su takodjer vu novim ministeriumu.

Manifestuma su vu carski palaci napravili. Na ovi sednici je Lov herceg ministerpredsednik i Miljukov odsvunašnjih poslov minister bil nazočen i kad su od toga šteli govoriti, da Ruski orsag dalje mora tirati boja, takva larma je nastala, da niti jeden nēje mogel govora zaključiti.

— Nova revolucija proti boju. Vu Haparandu ruski težaki povēdali su, da sedemnajstoga još nišči je nē nikaj delal vu Szentpētervaru. Iz arsenalov svaki si je prebavil oružje i dosta municije. Po vucicah nevarno je hoditi. Delavci mira zahtēvaju i nē su zadovolni s novim položajom. Putniki povēdaju, da nova revolucija se pripravla proti boju.

— Kratha zapoved. Novi korman ovu kratko zapoved je dal vun:

»Car i carica su zarobljeni, odmah se moraju vu Carskoje Selo spraviti! Na to je car iz fronta, carica pak iz Szentpētervara na prostih sanah vu Carskoje Selo odišli, gde car svojega kaštelja ima. Razmi se, da nē sami soldacija jih je sprejavala, kakti robe.

— Dobro su prepravili revoluciju. Ruski officiri povēdaju, da revolucija jako dobro je naprē bila složena. Sve je tak bilo složeno, kak vura, svaki je svojega posla znal. Još i to je naprē bilo odredjeno, gde budo buntari jeli. Vu varašu na više mestah na stotine automobilov su imali. Ali nē samo buntari su bili tak zsevim pripravljeni Korman je takodjer se dobro prepravil, da se braniti more. Vu pivnicah, po krovih i cirkvah mašinpške su bile skrite. Popi su spolicijom deržali, kojim je obećano bilo, da svaki deset jezer rubelov dobi, ako buntare preobladaju. Policaji škrvjom su platili to, buntari niti jednomu su se nē smilovali.

— Bitke okolo Monasztira. Devet danov je trajala francuzka offenziva, doklam se je sama odešbe porušila. Francuzi od početka su vđrli vu prve nemške i bulgarske jarke, ali tak su je nazat vun sbili, da Sarrail nebude mogućen tak fletno novu offenzivu započeti.

Naj oštreša bitka je med Presba i Oc-krida mlakami bila, gde su nemci i bulgarci već pred više mesecov dobre dekunge si napravili. Francuzi puno dalje su morali nazat se poteći, kak su do vezda stali.

Francuzi opet zabadav su dva mesece vđirali i tuliko krvi i svega drugo alduvali.

Glasi iz tabora.

Glasi vam pošiljam v malo Megdimurje Gde sem ja ostavil rodno mesto moje. Oh Majka Marija, znebeske vuzne, Oglej se Ti na nas megdimurake, sine! Vuogi otec, majka za sina si misli, Gda se budu oni nazaj skupa stili?

To vam morem reči, bude došlo vreme,
Ova velka žalost, toga da prestane.

Pri varašu Görczu, ovdj a vojujem,
Pak za domovinu svoj, život aidujem,
Taljana smo odvd dalje odiralj,
Nekaj zarobili, najveć pak zaklali.

Dvajseti regiment, honvédi smo ovdj,
Kój taljanu navék su na velki škodi,
Órnagy úr Konkolyi, ništ se nebojiju,
Kad mu glasa čuju, odmah odbežiju.

Jedno temno noćku bil sem na patroli,
S desetema ljudi taljana iskali.
Došli su taljani, vidli su patrolu,
Angrifa deržati, jesu meli volju.

Bila velka kmica, kaj bude začeti?
Znam, da zadnja noćka, moral bum vumreći.
Taljanov je vnogo, a nas deset ljudi,
Anda dragi Bože na pomoć nam budi!

Gospon eugs-komendant ovo su zeznali,
Jošće deset ljudi meni suposlali,
I taljane odmah doli smo vudrilj,
Od njih onda jošće deset zarobili.

Vnoge temne noćke jesem preskoznuval,
I za domovinu jesem ja vojuval,
Vnogi deždjek, rosa na me je opala,
Zato jesem ja zdrav, budi Bogu hvalja!

Gospon naš Konkolyi majur milostivni,
Oni navék s nami svigdi su trpeli.
Svi s veseljem njim zapovéd zveršimo,
I njim z našeg srca svi zdravje želimo.

Milostivni Bože, otec svijuh ljudi,
Daj na našu prošnju, dugo se nemudi,
Prosim Te iz srca, podjeli nam mira,
Ar od tebe Bože sva budućnost zvara.

Zvėzdice vu zrako već sem lépo prosil.
Kad sem celo noćku žmehek ristung nosil.
Ah zvėzdice drage, ovak sem govoril:
Pazite, da mene nebi taljan viovil.

Zvėzdice su meni vu snu znaka dale,
Da budu na dobro mene zapeljale.
Ljepi svetel mesec ovak me pozdravil:
Ako budem veren, nebu me ostavil.

Za to dragi moji Medjimurski sini,
Budimo svi verni našoj domovini!
Za našega kralja makar život dati,
Zato, dragi bratec nedaj se predati.

Nego reći živi, živi domovina!
Ti Magjarska naša, lépa domovina,
S tem zapiram pozdrav svojemu orsagu,
Ar poštujem svoju domovinu dragu.

Na bojnom polju. Tislér János vojnik
iz Kotoribe.

:: Husvéti ::

RÉPES LEVELEZŐLAPOK

nagy választék-
ban kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
könyv- és papírkere-
ségeiben ::

CSÁKTORNYA.

Két-három szobás

LAKÁST

keresek folyó évi április 15-re.
Címem e lap kiadóhivatalában.

Hadmentes kovácsgépezés

és jó (családos) kocsis kereste-
tik azonnali vagy április havi
belépésre.

Kovács Ferenc gőztéglagyára
Zalaegerszeg—Ola.

Eladom

Perlakon levő házamat kerttel
együtt. Bővebbet Lukacsics
korcsmárosnál.

S. MESARIĆ
Zagreb, Trnjanska. 80.

Eladó ház!

Egy ház Polstrauban (Stelerország)
a vasúti állomás közelében üz-
lethelyiségnek alkalmas, ju-
tányos árban eladó!

Bővebb felvilágosítással szolgál:
Direktor A. Kosi
Polstrau.

Értesítés.

Szíves tudomására hozom az igen tisztelt hölgyközönségnek, hogy
üzletemet Rákóczi-u. 20. sz. alatti lakásomon
tovább folytatom.

A legdivatosabb modellek, óriási választék. Mindennemű alakitásokat jutányos áron vállallok 1-5 koronáig.

Kész gyászkalapok raktáron.

A szíves hölgyközönség régi pártfogását kéri:
Lukovnyakné Beldegrün Aranka.

Prodajem

hižu s vrtom u Perlaku Upi-
tati kod gosp. Lukačiča krė-
mara.

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke	Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke	Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke	Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke
<p>Bőrkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Mádasi Nándor Csáktornya Mik. Szilárd Csáktornya</p> <p>Mézeskalácsos és vass- gyertyaöntő: Tihanyi Mihály Damásza</p> <p>Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városház épület</p> <p>Divatruház: László és Brodnják Stridóvár</p> <p>Fényképező: M. Kovács István Csáktornya</p> <p>Férfi szabó: Francia Ignác Csáktornya Bodics Ferenc Csáktornya</p>	<p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (közén, faszén, magvak és a »Műtrágyát Értékesítő- Szövetkezet« raktára Csáktornya</p> <p>Gräner Testvérek Csáktornya Mész J. Csáktornya Kollarich István Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadka Toplák György Drávaszék</p> <p>Kávéház: Frückler K. Zrínyi kávéháza Csáktornya Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya</p> <p>Kötőgyártó: Dornik Rezső Csáktornya Petrics Ignác Csáktornya</p> <p>Kőfaragó és sirkőkészítő: Tersztenyák Bódog Csáktornya Grünwald Adolf Szenice, Nyitra m.</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p> <p>Óras- és ékszerész: Pollák Bernát Varadán</p>	<p>Szállító és deszkakereskedő: Löbl Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Uri- és nődivat, játék- és diszmutárú: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Bornyák Károly utóda Csáktornya Binder Károly Csáktornya</p> <p>Vendéglők: Frückler Károly Csáktornya Pecsnornik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Brusztz Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya</p>	<p>Bagola István vendéglője Csáktornya</p> <p>»A vasúthoz« Csáktornya Singer Salamon Kiszabadka Sójtóry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Deutsch Adolf, nagyv. Drávaszék Leitmann Bálint Drávaszék Kozjak Mihály Kiszabadka Baumbach Rezső Kiszabadka Reiner János Ráczkanizsa vegyeskereskedés, Petáncai savanyúság központi raktár és szállítási vállalat</p> <p>Hódosi Vilmos déli vasúti vendéglő Csáktornya Schrey György Csáktornya Zrinnyikútváros</p> <p>Spitzer Elek vegyeskereskedés és korcsmáros Pusztafa Stefics Rezső vasúti vendéglő Kotor</p> <p>Vászonkereskedő: Szivoncsik Antal Csáktornya</p>